

Møteprotokoll

Nemnd for gudstjenesteliv

Møtedato: 02.06.2025 kl. 10:00

Møtested:

Arkivsak: 22/03213

Til stede: Solveig Julie Mysen, Andreas Hilmo Grandy-Teig, Jan Otto Myrseth, Torkel Irgens, Edel Merete Gervin, Vigdis Berland Øystese, Karen Margrete E. Mestad, Sindre Seim Gulbrandsen, Gunnhild Nordgaard Hermstad, Mathias Gillebo, David Scott Hamnes (Delvis møtt), Rolf Steffensen (Delvis møtt), Johan Mahtte Skum

Møtende
varamedlemmer: Eir Andrea Ihlang Berg for Carl Petter Opsahl, Arnfinn Tobiassen for Åste Dokka

Protokollfører: Gunnhild Nordgaard Hermstad

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

[6/25](#) Protokoll Nemnd for gudstjenesteliv 24.02.2025 2

Orienteringssaker

[7/25](#) Orienteringssaker, Nemnd for gudstjenesteliv 2.-3-juni 2025 2

Saker til behandling

8/25	Vigsling til tjeneste	6
9/25	Vigsling av biskop	10
10/25	Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste	13
11/25	Oppstart av liturgisak om innsettelse og forbønn	14
12/25	Nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten	15
13/25	Salmeforvaltning i Den norske kirke	17
14/25	Salmer til godkjenning i Nemnd for gudstjenesteliv juni 2025	20
15/25	Ressursbanken - TV-aksjonen 2025	21

Sted, 15.09.2025

Solveig Julie Mysen

Gunnhild Nordgaard Hermstad
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

6/25 Protokoll Nemnd for gudstjenesteliv 24.02.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	6/25

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Protokoll fra møtet i Nemnd for gudstjenesteliv 24. februar 2025 godkjennes.

Møtebehandling

Votering

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Protokoll fra møtet i Nemnd for gudstjenesteliv 24. februar 2025 godkjennes.

[Lagre vedtak]

Orienteringssaker

7/25 Orienteringssaker, Nemnd for gudstjenesteliv 2.-3-juni 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	7/25

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Endring av nynorsk Apostolicum

Kirkemøtet gikk inn for å endre den nynorske versjonen av Apostolicum. [Vedtaket kan leses her.](#)

De liturgiene som ligger ute på kirken.no/liturgi og har utskrevet Apostolicum i ordningen, er oppdatert med riktig versjon.

Dåp, konfirmasjon og nattverd i særskilte situasjoner

Bispemøtet behandlet disse ordningene på sitt møte i mai (BM 22/25). De hadde ikke noen læremessige innvendinger og anbefaler at ordningene følger kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker.

Det ble særlig gjort oppmerksom på to ting nemnda kan merke seg:

1. Tilsigelsesordene i nattverdliturgien.

Setningene «Vi tar tatt imot Jesus Kristus. Bevar oss til evig tid. Amen.» ble tematisert med tanke på hvem de to setningene er rettet mot. Skulle det vært en henvendelse til Gud som innledning til den andre setningen? I høringsforslaget fra 2008 (der formuleringen er hentet fra), er den andre setningen et menighetssvar. Er det en måte å gjøre dette på. Det vil evt. være kjent for de som evt. har fortsatt med å bruke formuleringen.

2. Forholdet mellom nøddåp, dåp i særskilte situasjoner og samisk hjemmedåp

Sekretariatet i Kirkerådet og Samisk kirkeråd jobber med denne problemstillingen.

Vigsling av kirkebygg

Bispemøtets AU har ikke kommet med tilbakemelding på den oversendte vigslingsliturgien for kirkebygg. I tråd med nemndas behandling i november (NFG 37/25) legges saken derfor ikke frem i dette møtet.

Liturgisk ressursmaterie

Sekretariatet har hatt en gjennomgang av Den norske kirkes vedtatte liturgiske ordninger. Kirkerådet og Bispemøtet har vedtatt liturgisaker for de fleste av ordningene som ikke har fått nye vedtak de siste 20 årene (KR 13/25, BM 21/25).

Dette innebærer at:

1. Det er satt i gang liturgisak etter kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker for ordninger tilknyttet hovedliturgi for vigsling. Dette gjelder både ordninger som er knyttet til vigsling av tjeneste og vigsling av bygg og betyr at følgende ordninger skal saksbehandles:

- Innsettelse av prest og prost
 - Innsettelse av øvrige menighetsarbeidere
 - Fremstilling med forbønn

 - Grunnsteinsnedleggelse
 - Gjenåpning av kirke
 - Nytt orgel
 - Kirkejubileum
 - Samt en ordning for avvigsling av kirke
2. Det er satt i gang liturgisak etter kapittel tre i Regler for saksbehandling i liturgisaker for ordninger tilknyttet hovedliturgiene for gravferd. Dette gjelder:
 - Urnedsettelse
 - Båreandakt
 - Gravferd på havet

 3. Det er igangsatt liturgisak etter kapittel to i Regler for saksbehandling i liturgisaker for de gudstjenestene i Gudstjenestebokens punkt III og IV som ikke har fått nye vedtak. Det er forslått at disse gudstjenestene, sammen med ordningene for Konfirmantjubiläum og Omsorg for døende får status som ressursmateriell.

Det tas sikte på at denne liturgisaken følger saksgangen til Ordning for vigsling til tjeneste. Sekretariatet kommer tilbake til nemnda med en sak om dette i september.

Season of Creation

I tråd med vedtaket Nemnd for gudstjenesteliv gjorde i november (NFG 33/24), har arbeidsgruppen for skaperverkets kirkeårstid hatt flere møter. Arbeidsgruppen jobber frem imot en ressurs med to deler.

Den første delen er en innledningsdel med refleksjoner over særlig viktige perspektiver og begreper. Perspektiver knyttet til forvalteransvar, Guds nærvær i naturen og ritualisering av klimasorg er noen av perspektivene gruppen arbeider med.

Den andre delen er en samling med ressurser som menigheter og kirkelig ansatte kan benytte seg av. Her samler arbeidsgruppen bønner, tekster, ideer og lignende, heller enn å lage ferdige ordninger.

Nemnda har forventinger til denne ressursen, særlig fordi den utvider perspektivet på skaperverket i kirkeåret. Det gir gjenklang at kirkeåret får sin egen kirkeårstid. Nemnda oppfordrer også til å bruke det norske navnet: Skaperverkets kirkeårstid.

Nye ressurser på Ressursbanken

Redaksjonskomiteen for nye ressurser på Ressursbanken har siden forrige møte behandlet en sak. Saken er publisert og [den ligger ute her](#).

Oppdatering av eldre ressurser på Ressursbanken

Nemnd for gudstjenesteliv behandlet i februar noen av de eldre ressursene på Ressursbanken (NFG 5/25). Sekretariatet har ikke hatt kapasitet til å følge opp vedtaket i den saken i vår, men vil gjøre det så snart som mulig.

Redaksjonen for eldre ressurser på Ressursbanken ferdigstiller resten av sitt arbeid før sommeren. Redaksjonen har ofte landet på at ulike ressurser kan bli bedre med god organisering og har derfor foreslått å beholde den. Det er behov for større paraplyer slik at det kan være lettere å orientere seg i ressursene. Det må også ryddes i de lenkene som ikke fungerer.

Det er lite ressurser på nynorsk og samisk. Det er greit når det er menigheter som legger ut, men når Ressursbanken har endret mandat bør en se på om noe av dette bør oversettes.

Sekretariatet legger opp til at nemnda behandler flere ressurser i september.

Ny Nemnd for gudstjenesteliv 2026-2029

Høsten 2025 skal Kirkerådet oppnevne et nytt Nemnd for gudstjenesteliv. Nemnda oppnevnes i tråd med mandatet. Sekretariatet vil kontakte alle dagens medlemmer for å få tilbakemelding på mulig ny periode.

Det er ikke noe formelt til hinder for at medlemmer i nemnda sitter i flere perioder. Praksis har vært at medlemmer, dersom de selv ønsker det og har mulighet, sitter i to perioder. Det er Kirkerådet som oppnevner medlemmene i Nemnd for gudstjenesteliv.

Tekst i Khrono

Seniorrådgiver Mathias Gillebo orienterte om teksten som er skrevet i samarbeid med studieledere og dekaner fra studiesteder som utdanner kirkemusikere. Teksten er ment som et første innspill og [kan leses her](#).

Nemnda uttrykte at det er viktig arbeid som er på gang og at det er bra at dette arbeides med også inn imot nasjonale politiske organer. Situasjonen er krevende internt i kirken når bispedømmene har mistet kulturelle rådgivere som en del av nedbemanningsprosessen det siste halve året.

Nemnda er også glad for at Mathias i sin orientering pekte på samarbeidet med Nemnd for gudstjenesteliv. Arbeidet som kirken gjør innenfor musikk- og kulturfeltet, har stor betydning for ulike gudstjenestekulturer.

Votering

Enstemmig

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Sakene om Endring av nynorsk Apostolicum, Dåp, konfirmasjon og nattverd i særskilte situasjoner, Vigsling av kirkebygg, Liturgisk ressursmaterieell, «Season of Creation», Nye ressurser på Ressursbanken, Oppdatering av eldre ressurser på

Ressursbanken, Ny Nemnd for gudstjenesteliv 2026-2029 og Tekst i Khrono tas til orientering.

[Lagre vedtak]

Saker til behandling

8/25 Vigsling til tjeneste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	8/25

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv behandlet i februar 2025 et justert forslag til Ordning for vigsling til tjeneste (NFG 3/25). De endringene som kom frem i møtet er innarbeidet og forslaget til ordning er forelagt Preses for innspill.

Denne saken presenterer ordningen slik den nå foreligger, med de innspill til samtale som er kommet fra Preses. Saken legger opp til at tre deler av ordningen får en særlig diskusjon. Dette gjelder fremstillingsteksten for diakontjenesten, verbbruken i første formaning og siste del av vigslingsbønnen.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til Ordning for vigsling til tjeneste.

I tråd med Regler for saksbehandling oversender nemnda den justerte ordningen til Bispemøtet for videre behandling.

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Andreas Hilmo Grandy-Teig innledet til saken.

Nemnda samtale om det fremlagte forslaget og hadde følgende forslag til endringer:

Ledd 7 | Bønn til innledning

Bønnen i dette leddet er beholdt, slik Bispemøtet bad om i oktober (47/24). Bønnen bygger på den tidligere bønne, men er forenklet og utformet mer i tråd med Dagens bønn. Nemnda har beholdt motivene fra Efeserne 4,12 og CA V, slik biskopene bad om.

Nemnd for gudstjenesteliv mener at denne bønne likevel har noen utfordringer. Språket er forenklet, men har en stil som nemnda mener er fremmedgjørende. Dette gjelder særlig den nynorske versjonen av bønne.

Nemnda er imidlertid spesielt spørrende til tredje setning. Denne starter med «Gjør alle ditt ords tjenere til ...». Nemnda er kritisk både til å instruere Gud til å gjøre noe helt bestemt, samt at det tegnes opp en antropologi der mennesket først ved Guds handling blir til tro forvaltere av Guds nåde.

Bispemøtet oppfordres til å vurdere en endring til:

«... som i dag vigsles til tjeneste **i kirken**.
La alle **som gjør tjeneste i kirken vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet**
ved din Sønn ...»

«... som i dag vert vigsla til teneste **i kyrkja**.
Lat alle **som gjer teneste i kyrkja vekse og mognast i tru, von og kjærleik**
ved Son din ...»

Ledd 9 | Fremstilling

Prestetjenesten

Nemnda diskuterte siste del av siste setning om at prestatjenesten er innstiftet «for at vi skal få del i troen og nåden i Jesus Kristus». Formuleringen er nært knyttet til CA IV og CA V. Artikkel V sier at det kirkelige embete er innstiftet for at «vi skal komme til denne tro». Denne tro viser tilbake til artikkel IV om rettferdiggjørelse ved Kristus, ikke egne gjerninger. Slik setningen var formulert, kunne det virke som om embetet blir en betingelse for å få del i nåden. Embetet er en tjeneste som skal formidle nådemidlene. Nemnda foreslår å endre formuleringen, til:

«... for at vi skal **komme til tro og leve i** nåden i Jesus Kristus»

«... for at vi skal **koma til tru og leva i** nåden i Jesus Kristus»

Kantortjenesten

Det er beskrivelsen av kantortjenesten som har vært mest krevende i nemndas arbeid med fremstillingen og med formaningene. Det å jobbe som kirkemusiker er en av de få faste stillingene du kan få som musiker i Norge og samtalen om vigslingsplass for denne arbeidstakergruppen pågår fortsatt. Nemnd har vært opptatt av at beskrivelsene av kantortjenesten både skal være saksvarende for de oppgaver som ligger til tjenesten, de forventninger kirken har og at formuleringene ikke skal hindre rekruttering til tjenesten.

Nemnda vil beholde «lovprisning» både på nynorsk og bokmål.

Ledd 14 | Løfter

Nemnda vil holde fast på at både prest, diakon og kateket forkynner evangeliet. Dette er i tråd med luthersk forståelse av forkynnelsen. Nemnda vil likevel holde fast på at prestatjenesten skal forkynne evangeliet «klart og rent» (jf. CA VII). Formuleringen i kantortjenestens formaninger er å «la evangeliet lyde».

Nemnda foreslår også noen endringer i formuleringen om bekjennelsen. Den første formaningen blir da for prest, diakon og kateket:

Prestetjenesten

«at du forkynner evangeliet klart og rent, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om **det** i sin bekjennelse.»

«at du forkynner evangeliet klart og reint, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om **det** i vedkjenninga si.»

Diakon- og katekettjenesten

«at du **forkynner** evangeliet, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om **det** i sin bekjennelse.»

«at du forkynner **evangeliet**, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om **det** i vedkjenninga si.»

Formuleringen i kantortjenestens formaninger er å «la evangeliet lyde».

Som kommentert over, diskuterte nemnda også her hvordan kantortjenesten best kan beskrives. Særlig uttrykket «salmer, hymner og åndelige sanger» ble diskutert. Selv om uttrykket brukes i bibelen (Ef 5,19), og har en tradisjonell fortolkning, er uttrykket ikke særlig lett å fortolke i dag. Nemnda var også opptatt av at kantoren jobber med musikk som ikke har ord og som er viktig i mange kirkelige sammenhenger. Musikk er også åpen for tolkning i enda større grad enn «salmer, hymner og åndelige sanger». Å legge «musikk» til det eksisterende uttrykket blir krevende fordi både hymner og åndelige sanger er musikk. Uttrykket sang og musikk er stivnet og nemnda mener at det fungerer dårlig i en sammenheng som her.

Nemnda foreslår derfor å bare skrive musikk. Dette er åpent og det kan også bidra til at flere kirkemusikere kjenner igjen sitt eget språk i liturgien.

Kantortjenesten

«at du gjennom **musikken** lar evangeliet lyde, som det er gitt oss i Den hellige skrift og som vår kirke vitner om **det** i sin bekjennelse.»

«at du gjennom **musikken** lar evangeliet lyda, som det er oss gjeve i Den heilage skrifta, og som vår kyrkje vitnar om **det** i vedkjenninga si.»

Løftet

På nynorsk endres «med denne kyrkjelyden til stades» til «framfor denne kyrkjelyden».

Ledd 15 | Håndspåleggelse og bønn

Nemnda merket seg preses sitt innspill om at det i bønnens siste setningen kan fremstå som at Gud kun virker i menneskets svakhet. Selv om nemnda ser poenget, ønsket de å heller løfte dette opp i bønnen og bekrefte vigslingskandidatene eksplisitt tidligere i bønnen. Det gjøres ved å takke for den som vigsles og for de gaver kandidaten er gitt. Rubrikken oppdateres i tråd med endringen.

I tråd med bønneformuleringer, f.eks. i Dagens bønn og nattverdbønnene, foreslår nemnda at epiklesebønnen innledes med «Vi ber deg: Send ...»

Vigslingsbønnens individuelle del blir da:

«Vi **takker** for NN som i dag blir vigslet til
prestetjenesten/diakontjenesten/katekettjenesten/kantortjenesten,
og for de gaver du har gitt ____.

Vi ber deg: Send din Ånd med kraft, kjærlighet og visdom.
Gi styrke i troen og frimodighet og glede i tjenesten.
Vær med ____ i motgang og prøvelser.

Evige Gud, du som virker i vår svakhet,
la NN leve i kraften fra Jesus Kristi oppstandelse.»

« Vi **takkar** for NN som i dag vert vigsla til
prestetenesta/diakontenesta/katekettenesta/kantortenesta,
og for dei gåvene du har gitt ____.

Vi bed deg: Send din Ande med kraft, kjærleik og visdom.
Gjev styrke i trua, og frimod og glede i tenesta.
Ver med ____ i motgang og prøvingar.

Evige Gud, du som verkar i vår veikskap,
lat NN leve i krafta frå Jesu Kristi oppstode.»

Votering

Enstemmig.

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til Ordning for vigsling til tjeneste med de endringer som kom frem i møtet.

I tråd med Regler for saksbehandling oversender nemnda den justerte ordningen til Bispemøtet for videre behandling. Bispemøtet oppfordres til å vurdere følgende endring i ledd 7 | Bønn til innledning:

«... som i dag vigsles til tjeneste **i kirken.**
La alle **som gjør tjeneste i kirken vokse og modnes i tro, håp og kjærlighet**
ved din Sønn ...»

«... som i dag vert vigsla til teneste i kyrkja.
Lat alle som gjer teneste i kyrkja vekse og mognast i tru, von og kjærleik
ved Son din ...»

[Lagre vedtak]

9/25 Vigsling av biskop

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	9/25

Sammendrag

Bispemøtet behandlet i oktober vigsling av biskop (BM 47/24). Sekretariatet har, samarbeid med Nemnd for Gudstjenesteliv sitt arbeidsutvalg, bearbeidet ordningen. Den bearbeidede ordningen er forelagt Preses for innspill.

Denne saken presenterer forslag til Ordning for vigsling av biskop og redegjør for de endringer som er gjort og Preses sine innspill til nemnda.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til Ordning for vigsling av biskop.

I tråd med Regler for saksbehandling oversender nemnda den justerte ordningen til Bispemøtet for videre behandling.

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Jan Otto Myrseth innledet til saken.

Nemnda samtale om det fremlagte forslaget og hadde følgende forslag til endringer:

Ledd 7 | Dagens bønn

Nemnda ønsker å ha med «Vi bed» som innledning til andre setning. Dette er i tråd med utformingen av Dagens bønn.

Ledd 12 | Formaning og løftesavleggelse

Nemnda gjorde her noen språklige og innholdsmessige presiseringer.

- den apostoliske læren er etter Guds ord og bekjennelsene, ikke bare det siste.
- det er medarbeiderne i bispedømme biskopen skal ha tilsyn med, ikke hele.

Videre ville nemnda innlede den tredje formaningen med «som hyrde», heller enn «i din hyrdetjeneste».

I løftet endres det på nynorsk slik som ved vigsling til tjeneste til «framfor denne kyrkjelyden», og «sjølv» strykes (jf. bokmål).

Det er gjort endringer i de to siste formaningene og løftet. Disse blir etter endringen slik:

«... i din tilsynstjeneste skal du ta vare på den apostoliske lære etter **Guds ord og** vår kirkes bekjennelse, og rettlede og oppmuntre de menigheter og **medarbeiderne i** det bispedømmet som er deg betrodd.

Som **hyrde** skal du sammen med dine medtjenere fremme og bevare enheten i Guds kirke.

NN, lover du for Guds åsyn og i denne menighets nærvær at du vil gjøre dette med troskap, ved den nåde Gud vil gi deg?»

«... i di tilsynsteneste skal du ta vare på apostoliske lære etter **Guds ord og** vedkjenningane i vår kyrkje, og rettleia og oppmuntra kyrkjelydane og **medarbeidarane i** det bispedømmet som er tiltrudd deg.

Som **hyrding** skal du saman med dine medtenarar fremja og verna einskapen i Guds kyrkje.

NN, lovar du for Guds åsyn og **framfor** denne kyrkjelyden at du vil gjera dette med truskap, ved den nåde Gud **sjølv** vil gi deg?»

Ledd 13 Håndspåleggelse og bønn

Nemnda mener at innledningen til epiklesen her bør være som i Dagens bønn og nattverdbønnen: «Vi ber deg: Send».

Videre diskuterte nemnda bønnesetningene om å «gi glede i tjenesten» og å velsigne tjenesten. Nemnda foreslår å ta ut setningen om glede, men samtidig å utvide bønnen om velsignelse slik at det blir et større fokus på bispegjerningens hensikt mindre på biskopens følelser.

Den nye bønnen blir da:

Allmektige Gud, vi takker deg for NN.

Vi ber deg: Send din Ånd med kraft, kjærlyghet og visdom.

Gi styrke og frimodighet til de oppgaver som ____ nå er betrodd.

Gi ____ åpne øyne og ører, et varmt hjerte og et ydmykt sinn.

~~Gi __glede i tjenesten.~~

Velsign NN i bispegjeringen, så kirken blir oppbygd og ditt navn blir æret.
Gud, vi ber.»

«Allmektige Gud, vi takkar deg for NN.

Vi bed deg: Send Anden din med kraft, kjærleik og visdom.

Gi __ styrke og frimod i dei oppgåvene som __ er tiltrudd.

Gi __ opne auge og øyre, eit varmt hjarte og eit audmjukt sinn.

~~Gi glede i tenesta.~~

Velsign NN i bispegjeringa så kyrkja blir oppbygd og namnet ditt blir æra.
Gud, vi ber.»

I vigsling til tjeneste synges det en salme etter vigslingsbønnen. I Den svenske kirken er det på dette punktet korsang før overrekkelse av kors, kappe, mitra og stav. Nemnda mener at vigslingsbønnen bør avsluttes på en måte som understreker det som er skjedd, og som samtidig bygger opp mot erklæringen på en god måte.

Nemnda foreslår derfor at det etter vigslingsbønnen er en korsang over en episteltekst, for eksempel Veni Sancte Spiritus, eventuelt en epiklesesalme.

Når korsangen er ferdig, reiser biskopen seg og mottar bispekorset og bispekåpen, før preses fremsier erklæringen.

Ledd 14 Erklæring

Slik nemnda legger det opp, har nå biskopen mottatt bispekorset og bispekåpen. Erklæringen har derfor ikke med imperativ-setningen til slutt om å bære korset. Den setningen er i seg selv tvetydig.

Nemnda foreslår heller at erklæringen kombinerer erklæringen med en parafrase av teksten fra Apostlenes gjerninger (20,28) som lå i forslaget.

Erklæringen innledes med en henvisning til det som har skjedd som apostolisk.

Ny erklæring blir da:

**«På apostolisk vis, med håndspåleggelse og bønn,
er du i dag vigslet til biskop i vår kirke,
med den myndighet og det ansvar som hører til ditt hellig kall.
Du har fått i oppgave å ta vare på deg selv
og på hele den flokken som Den hellige ånd har satt deg til å ha tilsyn med!
Vær hyrde for Guds menighet!»**

**«På apostolisk vis, med handspålegging og bøn,
er du i dag vigslet til biskop i vår kyrkje,
med det mynde og det ansvar som høyrer ditt heilage kall til.
Du har fått i oppgave å ta vare på deg sjølv
og på heile den flokken som Den heilage ande har sett deg til å ha tilsyn med!
Ver hyrding for Guds forsamling!»**

Votering

Enstemming.

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til Ordning for vigsling av biskop, med de endringer som kom frem i møtet.

I tråd med Regler for saksbehandling oversender nemnda den justerte ordningen til Bispemøtet for videre behandling.

[Lagre vedtak]

10/25 Alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	10/25

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv sitt arbeidsutvalg (AU) har gått igjennom alminnelige bestemmelser for vigsling til tjeneste. Bestemmelsene er oppdatert i tråd med de nye ordningene for vigsling til tjeneste og av biskop.

Nemnda presenteres i denne saken for arbeidsutvalgets forslag til nye alminnelige bestemmelser.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til de alminnelige bestemmelsene for vigsling til tjeneste.

I tråd med Regler for saksbehandling i liturgisaker oversendes de alminnelige bestemmelsene til Bispemøtet sammen med ordningene for vigsling til tjeneste og vigsling til biskop.

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Andreas Hilmo Grandy-Teig innledet til samtale om de alminnelige bestemmelsene og nemnda samtale om disse. Nemnda presiserte at det ikke er obligatorisk fremstilling av f.eks. menighetsråd.

Votering

Enstemmig.

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til de alminnelige bestemmelsene for vigsling til tjeneste.

I tråd med Regler for saksbehandling i liturgisaker oversendes de alminnelige bestemmelsene til Bispemøtet sammen med ordningene for vigsling til tjeneste og vigsling til biskop.

[Lagre vedtak]

11/25 Oppstart av liturgisak om innsettelse og forbønn

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	11/25

Sammendrag

Etter vedtak i Kirkerådet og Bispemøtet (KR 13/25, BM 21/25), skal ordningene for innsettelse og fremstilling behandles som liturgisak etter Regler for saksbehandling i liturgisaker, kapittel 3.

Denne saken er en igangsetting av Nemnd for gudstjenesteliv sitt arbeid med ordningene.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv forslår at ordningene for innsettelse og fremstilling følger de grunnprinsipper som arbeidet med vigslingsliturgi har.

En arbeidsgruppe vil forberede en sak om ordningen til nemndas møte i september. Arbeidsgruppen består av:

-
-
-

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Karen Margrete E. Mestad innledet til samtale i nemnda.

Nemnda er opptatt av at innsettelse og forbønn skal være en enkel liturgisk handling og at arbeidet med å revidere ordningene forholder seg språklig til det arbeidet som er gjort med vigslingsliturgi. Revisjonen av ordningene må også være oppmerksom på at mange starter og innsettes til kirkelig tjeneste uten å ha et tydelig og avklart forhold til det å jobbe i kirken.

Torkel, Arnfinn og Vigdis kan være med i arbeidsgruppen. Sekretariatet kaller inn til møte.

Votering

Enstemmig.

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv forslår at ordningene for innsettelse og fremstilling følger de grunnprinsipper som arbeidet med vigslingsliturgi har.

En arbeidsgruppe vil forberede en sak om ordningen til nemndas møte i september. Arbeidsgruppen består av:

- Torkel Irgens
- Arnfinn Tobiassen.
- Vigdis Berland Øystese.

[Lagre vedtak]

12/25 Nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	12/25

Sammendrag

Denne saken presenterer forslag til nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten.

Kirkerådet og Bispemøtet bad i 2023 Nemnd for gudstjenesteliv om å utarbeide forslag til nattverdbønner til bruk utenfor hovedgudstjenesten. Forslaget skulle inkludere nattverdbønner egnet til bruk ved kveldsmesser, på institusjon og leir (KR 65/23, BM 35/23).

Nemnd for gudstjenesteliv oppnevnte i mars 2024 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide forslag til bønner (NFG 10/24). Arbeidsgruppens forslag til nattverdbønner ble presentert for nemnda i november 2024 (NFG 36/24) og realitetsbehandlet i februar 2025 (NFG 4/25).

Til dette møtet foreligger et revidert forslag etter nemndas første behandling. Bønnene foreligger både på bokmål og nynorsk.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til «Nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten».

I tråd med regler for saksbehandling i liturgisaker, kapittel 3, oversendes ordningen til Bispemøtet.

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Eir Andrea Ihlang Berg innledet til samtale.

Nemnda hadde følgende innspill til endringer

Rubrikken om tildekking av elementene

Rubrikken skrives før ordene og sier at nattverdelementene kan dekkes til før eller etter disse ordene.

Tilsigelsen og takkebønnen i i alternativ 1 og 2

Alternativ 1 (kveldsmesser/hverdagsmesser)

I denne nattverdbønnen stod det i utgangspunktet en variasjon over tilsigelsen fra forsøket i 2008. Etter en samtale med Bispemøtet om nattverd i særskilte situasjoner, foreslår nemnda å innføre den samme formuleringen her, hvor ordlyden fra 2008 bevares.

Gjeldende ordlyd blir:

L | Vi har tatt imot Jesus Kristus

A | Bevar oss til evig tid. Amen.

Nemnda mener at dette er både en tilsigelse og en bønn og kan derfor stå oppført som både takksigelse og bønn i ordningen. Den tidligere foreslåtte takkebønnen er den samme som ett av alternativene i hovedgudstjenesten. Dersom noen ønsker å ta i bruk en slik lengre takkebønn kan den hentes der.

Alternativ 2 (leir/festival)

Denne bønnen hadde den samme formuleringen som i alternativ 1. Nemnda foreslår å bevare den her – i den omskrevne formen og som en ren takksigelse.

Takkebønnen som følger er ny i dette materialet og tilpasset blant annet mulig bønnevandring. Nemnda vil derfor la tilsigelsen og takkebønnen være adskilt i denne bønnen og gjør ikke noen endringer her.

Forslagets del II

Nemnda er klar over at denne delen tematiserer forholdet mellom prestenes autonomi og faglighet og bispemøtets tilsyn med forvaltning av sakramentene.

Votering

Enstemmig

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til «Nattverdbønner utenfor hovedgudstjenesten» med de endringer som kom frem i møtet.

I tråd med regler for saksbehandling i liturgisaker, kapittel 3, oversendes ordningen til Bispemøtet.

[Lagre vedtak]

13/25 Salmeforvaltning i Den norske kirke

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	13/25

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i 2012 at Den norske kirke skulle arbeide kontinuerlig med salmer. Kirkemøtet og Kirkerådet har vedtatt at dette skal gjøres ved en nettbasert «Salmedatabase».

I dag er arbeidsmetoden for å legge til salmer i Salmedatabasen omfattende, og formidlingen av de salmene som ligger i Salmedatabasen fungerer dårlig.

Denne saken inviterer Nemnd for gudstjenesteliv til å drøfte hvordan Den norske kirke kan arbeide godt med salmeforvaltning fremover.

Forslag til vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv har drøftet salmeforvaltningen i Den norske kirke og har følgende innspill til det videre arbeidet:

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Arnfinn Tobiassen innledet til samtale og nemnda drøftet saken.

Nemnda samtalte blant annet om:

- Måten å vurdere salmene på er tilfredsstillende. Noen i nemnda kunne tenke seg at det gikk fortere, men ser at ressurssituasjonen gjør at dette er det tempoet som er realistisk. Det er også et tilfredsstillende tempo med hensyn til de vedtakene som Kirkeråd og Kirkemøte har gjort.
- Nemnda kan med fordel behandle salmene to ganger i same møte. Dette er særlig aktuelt på to-dagers-møter.
- Arbeidet som gjøres med å få godkjent salmene er imidlertid uforholdsmessig stort med tanke på at såpass på finner og bruker de godkjente salmene. Lokalt er det få som både kjenner til og/eller har tilgang til salmene.
- Resultatet av godkjenningsarbeidet burde være lettere tilgjengelig.
- Sekretariatet understreket den rollen salmen og salmesang har for menneskers tro og teologi.
- Sekretariatet delte oppfatningen om at den store utfordringen er å få ut de godkjente salmene. Dette handler både om publisering og tilgjengelighet.
- Sekretariatet opplyste om at det er en svensk database som kan være inspirasjon for hvordan salmene kan bli gjort mer tilgjengelig. Salmer kan også publiseres på YouTube, andre nettsider og i tidsskrifter som omtaler salmeforslag. På sikt er målet at alle som har tilgang på kirkens lokale skrivebord kan ha tilgang på salmene.
- Nemnda viste også til salmer.dk som for eksempel har en søkefunksjon på kirkeåret. En kan se innholdet og så kjøpe tilgang og bruke det. Siden har også bedre og mer oppdatert design.
- Det er også et behov at salmene er spilt inn slik at de som ikke kan lese noter kan få et inntrykk av hvordan salmen er.
- Dersom andre enn prester og kirkemusikere skal dikte og komponere salmer, er det nødvendig å samarbeide med de som arbeider med pop-musikk og komponistforeningen.

- Kan domkirkene og/eller biskopens stiftsdager ha et særlig ansvar for å ta i bruk nye salmer?
- Det må være et minimumskrav at alle som jobber med musikk i kirken har tilgang til de nye salmene.
- Fellessangens posisjon i Norge svekkes stadig. Det er ikke nok med tilgjengeliggjøring av databasen og YouTube, også notemateriale må være lagt ut. Det er vanskelig å se for seg noe annet enn at dette er gratis tilgjengelig.
- Utfordringen må gis videre til Kirkerådet. Det er krevende med rettigheter.

Votering

Enstemmig

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Nemnd for gudstjenesteliv har drøftet salmeforvaltningen i Den norske kirke og har følgende innspill til det videre arbeidet:

- Måten godkjenningen av salmene foregår på er god. Den er grundig og har et tilfredsstillende tempo.
- Nemnda kan gjerne ha første- og andregangs behandling av salmene i samme møte.
- Den store utfordringen med de nye salmene er publisering og tilgjengelighet.
- Det arbeides med publisering og rettigheter i sekretariatet, og det er muligheter både i den svenske og danske kirken som kan undersøkes, i tillegg til muligheter på YouTube og i tidsskrifter som arbeider med salmeforslag.
- Det må være slik at de som arbeider med musikk i Den norske kirke faktisk har tilgang til de godkjente salmene.
- Nemnda mener også at det er viktig for at salmene blir tilgjengelige at:
 - o Dagens løsninger er ikke tilstrekkelig i dagens situasjon.
 - o Notematerialet må også være tilgjengelig.
 - o Salmene også gjøres tilgjengelige med lyd, ikke bare noter.
 - o Flere må vite om og involveres i arbeidet med å lage nye salmer, f.eks. komponistforeningen og andre som jobber med populærmusikk.
 - o Noen har et særlig ansvar for å ta de nye salmene i bruk, slik som f.eks. domkirkene, biskopens stiftsdager.
 - o Til tross for krevende rettighetsspørsmål, må Kirkerådet arbeidere videre med denne saken, blant annet i lys av den viktige rollen salmesangen har for trosliv og teologi, og i arbeidet med fellessangens posisjon i samfunnet.

[Lagre vedtak]

14/25 Salmer til godkjenning i Nemnd for gudstjenesteliv juni 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	14/25

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) godkjenner salmer til publisering i Den norske kirkes salmedatabase. I tråd med vedtak i Bispemøtet (BM32/22) oversendes med dette syv salmer som NFG bes vurdere.

I denne saken følger først fire salmer som ble sunget gjennom på forrige møte. I sakspapiret presenteres de med beskrivelse og plassering fra Salmebasegruppen, uttalelse fra biskop Kari Veiteberg og et sammendrag av vurdering som ble gjort i forrige møte.

Deretter følger syv salmer som synges gjennom for første gang på dette møtet og vedtas i neste møtebehandling. I dette sakspapiret presenteres salmene med beskrivelse og plassering fra Salmebasegruppen, samt uttalelse fra biskop Kari Veiteberg.

Forslag til vedtak

Vedtakspunkt 1: Nemnd for gudstjenesteliv godkjenner følgende salmer til publisering i Den norske kirkes salmedatabase:

Vedtakspunkt 2: Nemnd for gudstjenesteliv realitetsbehandler følgende salmer på neste møte: *[Salme med uttalelse fra saksordfører]*

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

I dette møtet behandlet Nemnda salmene to ganger. Dag én ble syv salmer førstegangsbehandlet og dag to ble disse andregangsbehandlet sammen med fire salmer nemnda tidligere har behandlet.

Nemnda støtter å saksbehandle salmene to ganger i samme møte, f.eks. i starten og slutten av møtene.

Saksordfører Sindre Seim Gulbrandsen ledet saken og innledet til alle salmene som ble førstegangsbehandlet.

Nemnda merker seg at salmer på dansk vurderes som positive, men på grunn av krevende oversettelsestematikk blir de likevel ikke tatt inn. Det er fint om Salmebasegruppen får denne tilbakemeldingen.

Votering

Enstemmig

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Vedtaks punkt 1: Nemnd for gudstjenesteliv godkjenner følgende salmer til publisering i Den norske kirkes salmedatabase:

- Langt inn på ville heii
- Lengst nord i Norskehavet
- Quirky, queer and wonderful
- Sing a new world
- Source and sovereign, rock and cloud
- Vi tror på Gud

Vedtaks punkt 2: Nemnd for gudstjenesteliv vil melde tilbake til Salmedatabasen at flere danske salmer faller på grunn av vanskelig oversettelsestematikk. Salmene vurderes ellers positivt.

[Lagre vedtak]

15/25 Ressursbanken - TV-aksjonen 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nemnd for gudstjenesteliv	02.06.2025	15/25

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv har fått en henvendelse om ressursmaterieil til årets TV-aksjon fra Den norske kirkes råd for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Dersom en slik ressurs skal utarbeides er det ikke er ressurser til dette i Kirkerådets sekretariat. Derimot kan en eller flere medlemmer av nemnda lage en gudstjenesteressurs i samarbeid med rådets fungerende nestleder, Lise Marit Hansen.

Forslag til vedtak

Det utarbeides en ressurs til årets TV-aksjon.

Fra nemnda deltar ____ i samarbeid med konstituert nestleder i Den norske kirkes råd for personer med funksjonsnedsettelse, Lise Marit Hansen.

Møtebehandling i Nemnd for gudstjenesteliv 02.06.2025:

Møtebehandling

Saksordfører Edel Merete Gervin innledet til saken og nemnda samtalte om den.

Nemnda mener at det er bra at det utarbeides ressurser til TV-aksjonen og mener at årets formål er et godt og viktig formål. Erfaringene fra arbeidet som menighetsprest er at det er fint med slike ressurser, og at det er viktig at de blir kvalitetssikret.

Flere personer og miljøer i Den norske kirke har arbeidet svært godt og internasjonalt anerkjent med tematikken for årets TV-aksjon. Det kunne være nytt å samarbeide med noen av disse, for eksempel Ådne Njå, Rebekka Solevåg og speidermiljøet «De makalause».

Karen Margrethe kan koordinere et arbeid med ressursen med innspill fra f.eks. Rebekka Solevåg på det tekstlige og bibelfaglige og Ådne Njå på det liturgiske. Det er ikke nødvendig at dette er et stort arbeid, særlig fordi det allerede foreligger et forslag.

Votering

Enstemmig

Nemnd for gudstjenestelivs vedtak

Det utarbeides en ressurs til årets TV-aksjon.

Karen Margrete Mestad organiserer arbeidet med ressursen i samarbeid med konstituert nestleder i Den norske kirkes råd for personer med funksjonsnedsettelse, Lise Marit Hansen. Karen Margrete tar kontakt med Ådne Njå og Rebekka Solevåg.

[Lagre vedtak]